

DOMOVINA

Oglasi:

za 1 mm x 60 inseratnega stolpca mali 80 vinarjev, uradni 1-20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izbaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravništvo „Domovina“ v Ljubljani, Sódna ulica 6.

Naročnina:

Ze celo „Domovina“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Petkova številka mesečno 1 K, četrletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Boj za Reko.

Zadnje dni se razširjajo čudne vesti o Reki: da bo mesto italijansko, pristanišče in železnica pa pod zaščito zveze narodov, tako, da bi pristanišče Jugoslavija lahko nemoteno porabljala, posebno ker bi ostala tudi železnica Ljubljana-Št. Peter-Reka na jugoslovanskih tleh.

Vse te vesti razširjajo najbrže Italijani, sklenjeno pa ni v tem oziru še nič. Vsekakor se lahko reče, da stoji v vprašanju Reke ves jugoslovanski narod kot en mož, ker posest Reke je za nas vprašanje obstoja. To mora vedeti tudi Evropa, ki se tako neusmiljeno igra z nami! Žrtev z naše strani je dosti, v reškem vprašanju ne moremo odnehati — tudi začasno ne!

V zadnjem trenutku, ko se gre za naš bitni, naj vzdigne ves narod svoj glas, da sliši Evropa, da v tem ne odnehamo, da hočemo imeti, kar je naše!

SKLEPI SLOVENSКИH STRANK.

LDU. Ljubljana, 18. jan. Kakor že javljeno, so vesti o pariških pogajanjih glede zapadne meje in glede Reke globoko vznemirile vse kroge v Sloveniji. Politične stranke v Sloveniji so sklicale izredna zborovanja svojih načelstev in sklepale o situaciji.

Resolucija Jugoslovanske demokratične stranke: Načelstvo Jugoslovanske demokratične stranke, vsled vznemirljivih vesti o poteku pogajanj radi naše zapadne granice in Reke zbrano dne 17. januarja t. l. na izredni seji, je soglasno sklenilo: 1.) Da odločno vztraja na starem programu pravičnosti, ki je edini v stanju, vzpostaviti red in prijateljstvo med narodi; narodi naj sami odločujejo o svoji usodi; po tem načelu naj se tudi našemu narodu v vsem Primorju da prilika, da izjavi svobodno, kateri državi hoče pripadati. 2.) Da iznova odločno ugovarja proti temu, da

bi se s kakršnimkoli nameravanim kompromisom kratila naša nedvomna pravica do Reke in nje-nega pristanišča. Brez Reke je gospodarski razvoj našega naroda nemogoč in so zlasti njegovi odnosi do ententnih držav odrezani; zato je za nas vsaka solucija brez naše suverenitete nad Reko izvun diskuzije. 3.) Vlada se pozivlje, naj neomajno vztraja napram vsakomur na stališču samoodločbe za primorske Jugoslovane in za našo suvereniteto nad Reko in vso Dalmacijo; zaveda naj se, da je ves narod za njo in da bi vsako umikanje zbudilo velikansko razburjenje z nedoglednimi posledicami. Slovenski del naroda sicer najbolj trpi vsled nezvestnega stanja do sklepa miru, vendar rajši trpi naprej brez omahovanja, kakor da bi pristal na svojo gospodarsko smrt in zapustil svoje brate v Primorju. — Načelstvo Jugoslovanske demokratične stranke.

Resoluciji socialno-demokratične in SLS. sta tej podobni in enako odločni.

ITALIJANSKA „SKROMNOST“.

LDU. Lyon, 15. jan. (Brezlično.) Kakor poroča „Echo de Paris“, so se načelniki treh glavnih zavezniških vlad pri svojem sestanku v terek popoldne pečali zlasti z reškim vprašanjem. Pri tem se je glasom tega lista opustila misel na vnesno državo. Namesto nje se je pa pojavil nov predlog, v zmislu katerega bi tvorila Reka corpus separatum pod italijansko suvereniteto, dočim bi zveza narodov zajamčila Jugoslovenom pristanišče in železnice. Razum tega zahtevajo Italijani, kakor poroča omenjeni list, še par drugih mest strateškega pomena, nevtralizacijo dalmatinske obale in široko mejo v Albaniji, ki bi priklopila Italiji tudi Skadar. Tem zahtevam se Jugoslovani odločno protivijo.

Shod v „Unionu“ v zadevi valutne reforme.

Včeraj ob 10. uri dopoldne je bil številno obiskan shod, sklican po gospodarskih organizacijah. Več govornikov je pojasnjevalo vprašanje valutne reforme, in sicer zelo stvarno; občinstvo je sledilo izvajanjem z velikim zanimanjem.

Shod odobrava s prvo resolucijo v polnem obsegu znano in že pred valutno reformo v časopisih objavljeno izjavo Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, ki protestira proti prvotnemu Veljkovičemu načrtu. Druga resolucija zahteva, da se markirana jugoslovanska krona čim preje izmenja al pari z novo novčanico pod katerimkoli imenom, medtem ko se stari bančni dinar izmenja po gospodarsko utemeljenem ključu za to novo novčanicico, katera s tem postane edinica novčnega sestava. (Ministrski svet je tozadeven sklep že storil.) Tretja resolucija zavzema stališče napram predlogu dr. Kramerja, sprejetim od ministrskega sveta namesto Veljkovičevega predloga ter pravi,

da pomenijo ravnokar razglašeni začasni ukrepi ministrskega sveta glede valutne reforme sicer na potu do definitivne valutne rešitve odločen korak naprej, vendar pa še ne prinašajo tega, kar je z ozirom na enotnost gospodarske politike naše države neobhodno potrebno: en sam denar! Zato pozivlja shod vlado, naj nemudoma prične s pripravami za to, da se novčanicica, ki jo gospod finančni minister imenuje kronsko-dinarsko, izmenja za definitivno, na al pari vrednosti krone slonečo novo novčanicico. (Kakor smo obveščeni, se to tudi namerava!) Četrta resolucija pozdravlja razširjenje Narodne banke na vse ozemlje kraljevine. Narodna banka naj čim prej otvori svoje poslovalnice tudi v Mariboru, v Ljubljani in v Celju. Zadnja resolucija jemlje z zadovoljstvom na znanje, da bo o definitivni uredbi valute odločal parlament ter zahteva, da tudi o definitivni uredbi Narodne banke sklepa parlament.

Pokojnine poverjenikom odpadejo.

Deželni predsednik dr. Zerjav je predlagal osrednji vladi, da naj izda odredbo, s katero se ureja službeni značaj predsednika in poverjenikov deželne vlade v Ljubljani. Po tej naredbi so predsednik in poverjeniki sicer državni funkcionarji, vendar nimajo uradnega značaja v zmislu službene pragmatike za državne uradnike. Kdor je postal kot uradnik poverjenik, mu ostane njegov

čin zagotovljen in napredovanje, kakor da je ne-prekinjeno služboval na prejšnjem mestu. Poverjeniki, ki niso uradniki, ne dobe pokojnine, temveč samo odpravnino, in sicer v višini enkratne mesečne plače. Če pa je kdo prestal deset let kot poverjenik, ima pravico do penzije, kakor da je deset let služboval kot uradnik.

Načrti dr. Šusteršiča.

Zagreb, 13. jan. Dr. Šusteršič še vedno biva v Zenevi in samo premišljuje, na kak način bi mogel priti do politične veljave. Ko je zadnje tedne slišal, da se z vso resnostjo namerava ustvariti med Italijo in Jugoslavijo vmesna reška država, je začel kovati načrte, ki naj bi mu omogočili povratek na slovensko ozemlje, v novi vmesni državi pa zopet sijajno politično karijero. V ta namen je poslal lastnoročno pismo občini Šmihel pri Košani (pri St. Petru na Krasu) ter jo naprosil, da mu da domovinsko pravico. Sporočil je tudi, da je pripravljen za občino položiti večji znesek kot darilo, ako ga sprejme med občane. Občinski svet šmihelski je imel nato svečano sejo, na kateri je soglasno sklenil, da Šusteršičevi prošnji ne ugoditi. Motiviral je ta svoj sklep s poudarkom, da ima Šusteršič domovinsko pravico v Ljubljani. Če ga tam ne marajo, ga tudi Šmihelci nočejo. Zanimivo je, da je bila občina Šmihel pred vojno ena prvih Šusteršičevih trdnjav.

RESNO SVARILO TIHOTAPCEM.

Ker tihotapstvo ne preneha in povzroča državi od dne do dne večjo škodo in pomnožuje draginjo, so obmejne oblasti dobile stroga navodila glede rabe orožja. Te dni se je vršil pregled vrhniškega vlaka in je bilo najdenih seveda veliko ljudi sumljivih tihotapstva. Ko so straže potem preiskovale osumljence, se je zgodil obžalovanja vreden slučaj. Neki fant se je ujezil, da imajo njegovo sestro v preiskavi in je z nožem napadel vojaško stražo. K sreči vojaka ni ranil, ampak mu je le suknjo razparal. Drugi vojaki so ga hoteli zgrabit, toda fant je zbežal. Na več klicev: stoj, se ni ustavil, nakar so vojaki streljali. Končno se je skrtil, a razjarjen vojak ga je vseeno ustrelil. Proti temu vojaku se je nemudoma uvedla najstrožja preiskava in bo gotovo radi prekoračenja predpisov o rabi orožja ali radi uboja kaznovan. Cel dogodek pa je svarilo, naj se ljudje radi dozdevnega trenutnega dobička ne podajajo v tihotapstvo.

IZJEMNO STANJE V NEMCIJI.

LDU. Nauen, 18. jan. (Brezlično.) Proglašenje izjemnega stanja v velikem delu Nemčije je že dosedaj učinkovala ugodno. Splošni položaj se je že znatno izboljšal. Stavka železničarjev se more smatrati kot popolnoma izjalovljena. Javlja se samo še o poedinih lokalnih stavkah, ki pa na splošnem položaju ničesar ne izpremenijo. Zdi se, da ekstremni elementi izgubljajo čim dalje več tal med masami. Dva nadaljnja lista radikalne levice, „Leipziger Volkszeitung“ in „Kämpfer“ v Stettinu, sta bila ustavljena. V sobotni seji narodne skupščine je državni finančni minister Erberger ostro zavrnil pritožbe neodvisnjaškega poslanca Seegerja proti prepovedi časopisov in izjavil, da nasilnosti ne uganja vlada, marveč skrajna levica. Vlada da bo z vso odločnostjo nadaljevala boj proti temu rovanju in takoj ustavila vsak časopis, ki bi agitiral za terorizem. Ob živahnem odobravanju večinskih strank je napovedal minister, da bo vlada proti agitaciji skrajne levice brezobzirno porabila moč, ki ji jo daje v roko ustava.

MIROVNA POGODBA Z MADŽARSKO.

LDU. Lyon, 18. jan. (Brezlično.) V petek je vrhovni svet zaslišal načelnika madžarske mirovne delegacije, grofa Apponya, ki je v dveurnem govoru pojasnjeval in branil interese Madžarske. Njegovemu govoru ni sledila nikakava razprava. Vrhovni svet se bo v prihodnji seji bavil s pomisliki, ki jih je grof Appony izrazil proti predloženi mirovni pogodbi z Madžarsko.

Narodna cerkev na Češkem.

Ko je Avstrija l. 1914. poslala v Beograd ostre besede ultimata in zahtevala od Srbije, da pade na kolena in izroči svojo usodo Avstriji in Nemčiji, takrat je vsak pošteno misleči Slovan čutil, da ta korak nima samo namena, da uniči Srbijo, ampak, da tudi še močnejše potlači vse drugo Jugoslovanstvo. Srbija se ni udala, ker ni hotela umreti in začela se je svetovna vojska. V prvih mesecih vojske nemško časopisje ni moglo prikriti svojih misli o pomenu in namenu te grozne vojske. Med drugimi gospodarskimi nameni je vojska imela tudi namen, uničiti rastočo moč Slovanstva in Nemštvu pripomoči do neomejenega gospodstva. Nemški časopisi so bili toliko predrzni in nehalni, da so kljub dejstvu, da je avstrijska armada bila sestavljena iz slovanskih narodov, da so kljub temu napisali pomemben stavek: V tej vojski se bojuje boj med Slovanstvom in Germanstvom (Nemštvom). Z drugimi besedami: avstrijski Slovani naj se bojujejo za svojo lastno pogubo! Nemška poželjivost po nadvladi, po brezobzirni in neomejeni moči je zavihetela nad nami bič, pred prsi nam je nastavila bajonete in nas s tem prisilila, da smo šli na bojišča — za tuje koristi. Avstrija s svojo bolno dinastijo je bila strogo katoliška država, pokorna in vdana poveljem iz Rima in vsi pristaši Rima, t.j. svetovnega političnega gospodstva rimskega papeža, so videli v zmagi Avstrije, svojo zmago, zmago rimskega politično-cerkvenega vpliva. Mnogim slovanskim strankam v Avstriji je bila bolj pri srcu politična moč Rima, kakor pa politična, gospodarska in kulturna moč Slovanstva. In tako so šli vneto v boj za Avstrijo in z njo za moč rimskega gospodstva. Blatili so na vse mogoče načine Srbijo in Rusijo. Klerikalne stranke v Avstriji so zatrele v sebi vsak narodni slovanski čut, njih besede proti slovanski Rusiji in Srbiji so bile sam ogenj in žveplo.

V Sloveniji v pretežni večini prebivalstva slovanski čut ni bil tako močno razvzit, kakor pri Čehih. In zato je bilo Šusteršiču, ki je takrat načeloval Slovenski ljudski stranki, delo zelo lahko, da je navdušil slovenskega fanta za Avstrijo, za boj proti Slovanstvu. Pri Čehih je vsak otrok že l. 1914. vedel, da je vojska, ki jo je Avstrija napovedala Rusiji in Srbiji, naperjena proti Slovanom, torej tudi proti Čehom samim. Začeli so od prvega dne vojske boj proti tej Avstriji. Doma previdno in skrivaj, zunaj za mejami pa javno in očito in z vsemi mogočimi sredstvi. Vsi češki ujetniki niso hoteli brezdelno umirati v nezdravih taboriščih, zbrali in združili so se v prostovoljne čete (legije) in so šli v boj proti Avstriji. Hoteli so zlomiti Avstrijo in s tem ustvariti svojo samostojnost. Spoznali so, da je v vojski prišel čas, da se otresejo vpliva in moči Nemštva, nemškega Dunaja. Njih volja in želja po samostojni državi je bila od dne do dne močnejša. Pripravljani so bili za to sveto narodno stvar žrtvovati vse. Žrtve niso bile zastoj. Avstrija, zidana na hinavščini in krivici, se je sesula in na njenih razvalinah je zrastle svobodna češka država — in druge narodne države. Slovenci, zapeljani po napačni Šusteršičevi politiki smo med vojsko dolgo časa slepo in zaupno tavalili za nemškimi cilji Avstrije. Politiki, ki so predstavljali pred svetom slovenski narod, so hoteli in želeli zmago Avstrije, ker so edino v tej zmagi videli svojo rešitev. Samo ta zmaga jih more pustiti na prestolu, odkoder bi še nadalje vladali v škodo in pogubo slovenskega naroda. Ko je šla vojska nemoteno v vsej grozi naprej in ko so že boski otroci na cesti videli, da za Avstrijo in Nemčijo ni rešitve, takrat so šele naši rožje zahtevali samostojnost tudi za Jugoslovane. Sila antantnih armad in močna odločnost Čehov je odprla zastopnikom večine našega naroda oči, da so spregledali in spoznali, kje je naša bodočnost. Samoodločba narodov! Ta klic je bil nož v sredo srca Avstrije. Narodnostni čut slovanskih avstrijskih narodov, ki so se hoteli otresti vseh tujih vplivov, in ki so zahtevali samostojnost naroda v vseh vprašanjih, ta čut je bil pod Avstrijo položen dinamit, ki jo je razstrelil.

Vojska se je končala. Avstrija je uničena. Slovanski narodi imajo samostojnost. Politična in gospodarska odvisnost od Avstrije in njenih nemških hotenj je izginila — narodni čut pa ni zamrl, kajti ni še dosegel popolnega zadovoljstva. Narod h če popolno samostojnost in neodvisnost na vseh poljih, v vsakem oziru, on hoče biti neodvisen tudi od Rima. Tudi v cerkvenih stvareh mora imeti narod pravico samoodločbe, drugače njegova samostojnost ni popolna. Rim je odločal in odloča samostojno, volje in želje narodov ne vpoštevava, velikokrat pošilja narodom škofove in nižje dušne pastirje, ki ne čutijo z dotičnim narodom, ki dosti-

krat delujejo proti narodu samemu. Narodni čut ne dá narodom razumeti, zakaj je govornica v cerkvi tuja, zakaj on ne more poslušati službe božje in drugih verskih opravil v svojem jeziku. Zakaj se njih dušni pastir pri službi božji pogovarja s pravičnim Bogom v njemu nerazumljivem jeziku? Zakaj si narod ne bi mogel sam izbrati škofov in nižjih duhovnov? Zakaj mu vse te stvari vsiljuje Rim proti volji? Narodi zahtevajo samostojnost tudi v cerkvenih stvareh, to zahteva njih narodni ponos. Kristusove vere se pri teh zahtevi ne dotikajo; saj vedo dobro, da Kristus ni nikdar zapovedal, da se mora sv. maša brati v latinskem jeziku, on ni zapovedal, da mora iz cerkve izginiti narodna domača govornica.

In zopet so bili Čehi prvi, ki se niso zadovoljili s politično in gospodarsko samostojnostjo, ki so dobojevali boj do konca. Po razsulu Avstrije so se razni češki duhovniki obrnili v Rim in stavili tam svoje zahteve. Rim je bil gluhi kakor vedno in Čehi so se kratkoma odtrgali od Rima in

ustanovili samostojno češko narodno cerkev. Dosegli so torej tudi v cerkvenih stvareh samostojnost. Nič več jim Rim ne bo vsiljeval tujih škofov in opatov, ki bi blatili češki narod. Veri Kristusovi niso postali nezvesti — nezvesti so postali samo sovražnim tujim političnim vplivom. Časopisi okoli „Slovenca“ in „Dopoljuba“ bodo seveda takoj začeli pripovedovati, da hočejo češki duhovniki „odpraviti vero“, in če dobro slovensko ljudstvo ne bo stalo na straži, se bo tudi pri nas to zgodilo. Češki narodni čut je bil razžaljen od Rima in zahteval in dobil je zadoščenje v samostojni narodni cerkvi. Konec je časov v katerih je Rim v zvezi z Dunajem tlačil češko ljudstvo. Vezi z Rimom in Dunajem so pretrgane — dal bog za večne čase!

Gibanje za narodno samostojnost v cerkvenih stvareh se tudi pri Jugoslovanih začinja širiti. Po politični državni samostojnosti moramo doseči tudi samostojnost v cerkvenih stvareh. To je za naš kulturni napredek neobhodno potrebno. To zahteva vsa velika jugoslovanska bodočnost in edinost.

Kako ustvarimo več ugleda naši novi jugoslovanski kroni.

Ob priliki, ko nas toliko zanima nova krona, ki jo dobimo, se gotovo porodi marsikomu misel: zakaj neki bi tako malikovali ameriške dolarje, švicarske in francoske franke, angleške funte itd.? Saj je to vse ravnotako papir, kakor bo papir naša nova krona. Francoski frank in že celo italijanska lira, lira tiste države, ki je cokla antante in po krivici žvija tako potuho med zmagovalci, ki jim je malo pomagala do zmage — ta denar je papir, ki od daleč nima tako velikega kritja v zlatu in srebru, kakor žvija veljavo na svetovnem trgu v primeru z našo krono. Če bi prišli vsi posestniki lir k bankam, ki so jih natiskale, bi jih lep del odšel z dolgim nosom, ker ne bi za ta papir dobili niti enega kovanega novca. V mirnem času je bila avstrijska krona krita s tremi petinami v zlatu in kovanem (srebrnem, nikljamem in bakrenem) novcu. Če bi bilo takrat imelo ves avstrijski papirnat denar petero mož po enakih delih v rokah in bi bili prišli lepega dne h glavnemu zavodu in vsem podružnicam Avstro-ogrške banke in zahtevali kovan denar, bi bili dobili prvi trije, ki bi prišli, za svoj papir ravno toliko vsoto v cekinih, goldinarjih, desetih, dvajsetih, krajcarjih in vinarjih — zadnja dva pa nič. Približno enako je bilo v vseh državah. Tako pa je bilo v mirnem času.

Med vojno so vse vojskujoče se države morale plačevati vse, kar so od zunaj kupovale, v zlatu. Izginilo je iz blagajna, ki so imele kritje papirnatega denarja, zlato in srebro, kolikor ga niso poskrili ljudje doma. To se je godilo v Avstriji ravno tako, kakor v Franciji in kasneje v Italiji. Francoski frank in laška lira sta ravno tako malo pokrita z zlatom in srebrom, kakor bo naša nova krona. Pokrit je tam in bo tukaj le en del s takozvano zlahino kovino. Drugemu delu mora država dati oporo in moč za veljavo le s tem, da garantira za njegovo kritje na drug način. To pa pri nas zmoremo boljše kakor na Francoskem ali v Italiji. Francozi hočejo svojemu franku dati

veljavo glavno s tem, da pričakujejo od Nemcev velikansko vojno odškodnino. Ne da se pa prezreti njihovega strahu pred Nemci, ki je sedaj večji, kakor je bil morda pred svetovno vojno. Slaba vest se oglašja pri Francozih in Italijanih vedno bolj, ker so zatajili vse Wilsonove resnice, katere so pridigovali samo toliko časa, dokler je njim kazalo. Ko jih je bilo treba pa izvesti, so pričeli Lahi kričati: „Abasso Wilson“ in Francozi jih sedaj pri ropu naše slovenske zemlje podpirajo. Nimamo torej prav nobenega vzroka za tako malikovanje tujega denarja, najmanj pa Lahov in njihovih lir. Naša nova krona bo vredna ravno toliko, kakor je francoski frank ali laška lira, pokrita ne bo s kovinami ne boljše in ne slabše. Če pridejo Francozi in Lahi k nam kaj kupovat, zahtevajmo od njih, da nam plačajo tako v naših kronah, kakor plačajo doma v frankih in lirah. Da bi pri nas vsak tujec delal s svojim denarjem, kakor na Dunaju delajo pisarke ameriških uradov z dolarji, vendar ne bomo pustili! Strojepiska pri amerškem zastopstvu na Dunaju zasluži en mesec več, kakor minister v Avstriji celo leto, ker je dolar tako drag. Tako dela antanta s falšino državo kakršna je Avstrija, ne gre pa da bi tako ravnala z Jugoslavijo. Gotovo je, da ima naša država dosti lepšo bodočnost pred seboj, kakor na primer Italija, ki nima drugega, kakor velik kup revščine. Učimo se malo več ljubezni do svoje države; nihče naj ne skriva denarja doma, ko bo dobil novo državno krono; naloži naj jo v posojilnico. Tuj denar pa spoštujmo malo manj. Če bomo vsi po svoji moči pripomogli s pridnim delom in pametnim gospodarstvom, do omejitve vsote papirnatega denarja, bomo okrepili svojo državo in njen denar, ki ga bo tudi sebični tujec znal drugače spoštovati, ko bo videl, da ga sami znamo spoštovati. Francozi in Lahi so rekli na mirovni konferenci: doli z Wilsonovimi resnicami! mi recimo: doli z lirami!

Dopisi.

Iz St. Janža. Naš župnik Bajec je postal skoraj ves iz uma, odkar je znano, da se bodo v kratkem vršile občinske volitve. Vsaka njegova pridiga je volilni govor, vsako nedeljo ima na ta način par volilnih shodov. Govori o vseh mogočih stvareh, kar nas ne zanima. Ne pove pa onega, kar bi hoteli vedeti že več kot eno leto, namreč kje so računi in kje je denar, ki je ostal od Krekove slavnosti leta 1918 v St. Janžu. Dasi je bil izvoljen blagajnik, polastil se je Bajec kar samovoljno blagajne in denarja, sedaj pa ni mogoče ničesar dobiti od njega. Ko smo zahtevali, da se skliče odbor in uredijo računi, je sicer sklical že parkrat sejo, sam pa se je v zadnjem trenutku odpeljal. Denarja mora biti po naših računih najmanj 16.000 kron, ki ga je pa kar pobasal v svojo bisago in ga ni mogoče že nad poldrugo leto dobiti od njega. Čuje se tudi, da je svoji materi, ki je na dan slavnosti pripravljala za goste, dal kar celih 3000 kron, ne da bi koga vprašal za dovoljenje. Pozivljamo ga vsled tega javno, da položi račune in izroči denar odboru, da bo ta z njim razpolagal v namen, za katerega je bil določen. Ako tega ne bo storil prostovoljno, potem bomo prisiljeni poklicati na pomoč sodišče.

Iz Zagradca. V zadnji „Domovini“ smo čitali, da je bivšega župana naše sosednje občine, Vehovca, vendar enkrat dosegla roka pravice in da je bil javno žigosan kot denuncijant, propalica in zavržen človek. Prav hvaležni smo našemu notarju, da nam je preskrbel to zadoščenje, kajti tudi mi Zagradčani smo dostikrat čutili Vehovčev pest. Tudi naš bivši župan, Vehovčev kimovec Košak, ki je, kakor nam znano, sopedpisal ovačbo, zasluži isto usodo. Vse denuncijante naj doseže enaka usoda! „Domovina“ se nam zato dopade, ker tako neustrašeno čisti naš narod vseh podležev.

Kmetijstvo, trgovina in industrija.

g. Tvoronica vžigalic se bo ustanovila v Rušah pri Mariboru. Predpriprave se že vršijo.

g. Velja tudi za nas! V čeških listih tožijo, da je delomrznost zakrivila slab gospodarski uspeh ob koncu prvega leta čehoslovaške države. „Narodni lysti“ pišejo: „Kako drugače bi morala končati naša bilanca, ako bi se na vseh straneh delalo pri nas s takim navduženjem in s tako ljubeznijo, kakor smo delali za tuje koristi, ali pa vsaj tako, kot smo delali v dobi našega suženjstva, ko smo se borili proti našim vekoveč-

nim tiranom." Te besede veljajo tudi za nas; kajti tudi pri nas bi bilo več zadovoljstva, ko bi ljudje, zlasti v premogovnikih in v industrijskih podjetjih raje manj zabavljali, pa več delali. Edinole z delom je mogoče preboleti strašne posledice svetovne vojne!

g. Povišanje cene soli. Po naredbi uprave državnih monopolov kraljevine SHS od 9. t. m. in vsled odloka finančnega ministrstva, da je službeni kurz krone do nadaljnje odredbe, štiri krone en dinar, se povisajo monopolne cene soli iz državnih skladišč do nadaljnje odredbe na sledeči način: 100 kg zmlete in kamene soli stane 252 K, 100 kg bele morske soli 224 K, 100 kg sive morske soli 196 K (za ribiče 168 K) in 100 kg industrijske soli 88 K.

g. Setev pšenice. Po poročilih, ki prihajajo iz raznih delov našega kraljevstva, posebno iz Hrvatske in Slavonije, je to leto posejano prav malo pšenice, niti četrtnina onega zemljišča, na katerem se navadno seje pšenica. Vzrok je večno deževanje, ki v jeseni ne samo, da ni dovoljevalo oranja in sejanja žita, temveč je onemogočalo celo pobiranje koruze. Še sedaj v januarju, se vidi tupatam koruza na polju.

g. Kolonizacija zemljišča okoli Plitvičkih jezer. Ministrstvo za gozde in rudnike je sklenilo, da parcelira zemljišče okoli Plitvičkih jezer in ga razproda v svrhu zidanja vil, in sicer na tak način, da lahko kupi vsaka fizična ali juridična oseba samo eno parcelo.

g. Neobdelano zemljišče v Makedoniji. V celi Makedoniji je 2.972.700 hektarjev neobdelanega in samo 529.800 hektarjev obdelanega zemljišča! Dosti je zemlje v Jugoslaviji in dosti bo kruha, samo delovnih ljudi je treba, ki bodo zemljo obdelovali in ona bo nosila stoteri sad!

g. Mostarski premogovnik je moral ustaviti delo za 15 dni, ker ga je voda preplavila. Dela se hitro na odstranitvi vode.

g. Razširjenje železniškega ravnateljstva v Zagrebu. Ministrstvu prometa je odobren kredit 1.582.637 kron za razširjenje zagrebskega železniškega ravnateljstva.

g. 16 milijard za sladkor bi dobila Čehoslovaška, ako bi se podvojilo njen pridelek sladkorne repe ter se pridelalo sladkorja mesto pet milijonov, dvanajst milijonov q. V tem slučaju bi Čehi lahko izvažali osem milijonov q sladkorja, za katerega bi skupili 16 milijard čeških kron, ako bi ostale sladkorju današnje, t. j. Č. K. 20. Strokovnjaki so mnenja, da bi se to s pridnostjo dalo doseči.

g. Cene našega mesa na Češkem. V Pragi se prodaja goveje meso iz Jugoslavije po mesnicah en kilogram za 20 čeških kron.

g. Finančno stanje Grčije. Grški finančni minister je predložil parlamentu zakonski predlog o proračunu za prihajajoče proračunsko leto in pri tej priliki je govoril o finančnem stanju države. Državni dohodki se stalno povečujejo. Oni nastajajo povečini iz novih davkov. Vlada upa, da bo mogla zaključiti v deželi večje posojilo. Najboljša finančna politika je ta, da se za narodne potrebe išče posojila v lastni državi, a posojila v inozemstvu naj se uporabijo za produktivne cilje in za povečanje vrednosti bogastva države.

g. Pogajanja med Italijo in Čehoslovaško. V Trstu se vrše med Italijo in Čehoslovaško trgovska pogajanja. Nam ta pogajanja že zato ne morejo biti simpatična, ker se vršijo ravno na naših tržaških tleh, ki nam jih Italija naravnost na roparski način jemlje. Tudi se nam zdi zelo čudno ono preveliko prijateljstvo, ki ga Čehoslovaki pokazujejo nasproti naši smrtnim sovražnikom. — Pogajanja se bodo menda vršila v tej smeri, da postane Trst pristanišče za čehoslovaški izvoz in uvoz, obenem pa se dela tudi na utrditvi trgovskih zvez med obema državama.

g. Italijanski dolgovi. Koncem avgusta l. l. je imela Italija 78 milijard lir dolga. Od tega je iznašal predvojni dolg 15 in pol milijard; v inozemstvu sklenjena posojila in dolg emisijskim bankam devet milijard lir, a ostanek so notranja posojila in tekoči dolgovi.

g. Prost uvoz raznega blaga v Poljsko. Poljska vlada je dovolila, da se skozi tri mesece carine prosto uvažajo najvažnejše potrebščine iz inozemstva.

Politične vesti.

p. Jugoslavija in Avstrija. Avstrijska vlada podpira z državnim denarjem list „Koroško Korošcem“, ki ga izdajajo v Celovcu zato, da ga vtihotapljuje čez demarkacijsko črto na oni del Koroškega, ki se nahaja pod našo upravo. Ta list naravnost nesramno hujska proti Jugosla-

viji in laže kot najbolj lažniv cigan, češ, da mi v Jugoslaviji lakoto trpimo, da dobivamo kruh na karte, da je naš prestolonaslednik-regent Aleksander zabranil izvršitev agrarne reforme, da se pri nas vsa živila rekvirirajo in podobne nesramnosti. Avstrijski državni kanclar dr. Renner se pa podaja na potovanje v Belgrad, da bi izprosil od nas malo živil za stradajoče Avstrijce! Naj naša vlada dobro premisli, predno dovoli kak izvoz naših živil v Avstrijo! Ko pride dr. Renner v Belgrad, naj se mu pove, da Avstrijci lahko jedo celovski list „Koroško Korošcem“, na naša živila naj pa nikar ne računajo. S temi nesramnimi „lacenbergarji“ res ne moremo in ne smemo imeti nobenega usmiljenja!

p. Prestolonaslednik-regent Aleksander v Ljubljani. V petek, 16. t. m., se je peljal skozi Ljubljano z orient-ekspresom naš prestolonaslednik-regent Aleksander. Ker je potoval kot nepoznan, ni bilo nobenega posebnega sprejema, pozdravil ga je na kolodvoru samo predsednik deželne vlade g. dr. Zerjav, poveljnik Dravske divizije, general g. Smiljanič, in mestni poveljnik. Prestolonaslednik je izstopil iz vlaka in se na peronu pogovarjal z imenovanimi predstavitelji državne uprave, potem se je pa zopet odpeljal dalje, proti Zagrebu. Na željo prestolonaslednikovo, ga je spremljal do Zagreba predsednik deželne vlade g. dr. Zerjav. Prestolonaslednik se je živo zanimal za ljudske potrebe v Sloveniji ter si dal od predsednika posebno podrobno poročati o stanju prehrane ter o drugih širokih plasteh naroda tikajočih se razmer. Želel je tudi slišati, kako se ogreva naš del naroda za keko in jadransko vprašanje. Prestolonaslednik je tudi dal sporočiti, da bo spomladi, ako mu bodo državniški posli dovoljevali, posetil naše kraje za dalj časa, da stopi z narodom v neposreden stik.

p. Klerikalna nesramnost. „Slovenec“ poroča, da so se začeli v Belgradu državni dinarski bankovci pretiskati s kronsko vrednostjo in priobčuje to vest pod naslovom „Začetek poloma“. V čem je polom, tega pa „Slovenec“ ne pove, tega niti povedati ne more, ker poloma nobenega ni in ne bo, dokler klerikalci ne vladajo in do tega — hvala bogu — v Jugoslaviji gotovo nikdar ne pride! O, bilo bi poloma, bilo, ako bi bili klerikalci na vladi, ker bi dr. Korošec najbrže nadaljeval s svojimi znamenitimi kupčijami v Ameriki in kupoval damske čevlje najnižjih števil! Samo hujskati še znajo klerikalci, kar vzdihujejo po avstrijskih časih, ko se je njim tako dobro godilo, ljudstvu pa tako slabo, da slabše že biti ni več moglo. Klerikalci bi že bili navdušeni Jugoslovani, ako bi Jugoslavija služila njim in samo njim.

p. Lep župnik! V Vojnem Križu na Hrvatskem so zaprli župnika Jurija Tomca, ki se je predznil na dan našega ujedinjenja reči s prižnice v cerkvi, da je to najnesrečnejši dan v zgodovini hrvatskega naroda! Takih duhovnikov se torej tudi dobi še pri nas! Seveda, pod avstrijskim škornjem je bil zadovoljen župnik — saj njemu se ni slabo godilo! — v Jugoslaviji pa ni zadovoljen in zlorablja prižnico za tako veleizdajsko agitacijo. No, pa se ga bo že odvadilo od tega!

n. Ameriška darila. Pošiljatev ameriških daril, za katere je bilo javljeno, da odpluje iz Amerike 30. novembra, se je zakasnila in je ladja odplula še-le 16. decembra. Ladja pride naravnost v Trst in ko pridejo darila v Ljubljano, bodo vsi, katerim se je kaj poslalo, o tem obveščeni potom dopisnic.

Novosti.

n. Aretiran klerikalni boljševek. V Leskovcu pri Krškem so zaprli bivšega občinskega tajnika Marinška, ker je hujskal proti državi in pozival ljudstvo, da nobenih davkov ne plačuje. Ta človek je lansko spomlad hujskal kmetске fante na odpor proti državi in vojaški službi, ravno takrat, ko so Nemci skoro vso našo Koroško zasedli. Dan po tem uporu je prišel laški aeroplan nad krški okraj, pa se mu je ponesrečilo in ni mogel videti uspehov svojega prijatelja, od katerega je pričakoval, da bo dal zažgati Brežice in Krško. Aeroplan je padel ob Savi na tla. Kmetje so prišli v kazensko preiskavo, medtem ko se je Marinšek izgovarjal, da o vsem tem nič ne ve. Ko je bil shod SKS. v Leskovcu, je Marinšek ta shod s silo onemogočil, ter se je pri tem bil na prsa, češ, da je SLS republikanska stranka, SKS. pa ni nič drugega v Ljubljani storila, kakor da se je proglasila za državi vdano stranko.

n. Valutna reforma. Finančni minister Veljković je izdal službeni komunike, s katerim je popravil vsled protesta s slovenske strani besediilo prvega službenega komunikeja o valutni re-

formi v toliko, da se zaukazuje, da se imajo v kronskem ozemlju vsi računi, zlasti državni, glasiiti izključno le v kronah.

n. Dveletna splošna vojaška služba na Češko-slovaškem. Kakor se vidi, hoče imeti Čehoslovaška republika močno armado že v mirnih časih in zato vpeljuje splošno brambno dolžnost in vojski bodo morali služiti po dve leti. Mi nismo republika, temveč kraljestvo in pri nas bo vendar zadostovalo poldrugo leto vojaške službe.

n. Vdanostna izjava nemškega učiteljstva. Kočevsko nemško učiteljsko društvo je poslalo deželni vladi za Slovenijo vdanostno izjavo, ki slove tako-le: Deželna vlada za Slovenijo v Ljubljani. Nemško učiteljsko društvo (Deutscher Lehrerverein) v Kočevju je sklenilo na svojem občnem zboru 3. jan. 1920 soglasno sledečo vdanostno izjavo ter prosi deželno vlado za Slovenijo, da jo blagohotno sprejme. „Kočevsko nemško učiteljsko društvo se izjavlja z vsemi simpatijami za državo Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki je postala njegova domovina. Celokupno nemško učiteljstvo smatra za najplemenitejšo svojih dolžnosti ne samo to, da budi in goji v srcih šolske mladine ljubezen do domačije, domovine in prejasne dinastije, ampak tudi to, da povsod med ljudstvom vzbuja in pogloblja čustva spoštovanja, zvestobe in vdanosti do nove države.“ Načelnik: M. Primosch l. r. Tajnica: A. Ganslmayer l. r. Kočevje, 10. jan. 1920. — Na to vdanostno izjavo je deželna vlada odgovorila: „Z zadovoljstvom je vzela deželna vlada na znanje vdanostno izjavo občnega zbora Vašega cenjenega društva z dne 3. jan. 1. 1920. Sporočite to učiteljstvu Vašega cenjenega društva ter ga povabite, da dela v šoli med mladino in povsod v javnem kot zasebnem življenju na to, da se vkorenini v srcih vseh močna državna ideja in ljubezen do naše domovine, kateri se obeta vsled zdravega in podjetnega ljudstva ter bogate prirode najlepša bodočnost. Predsednik: dr. Zerjav l. r.

n. Komunisti že zopet ne delajo. Pretečeni teden začeli so kar naenkrat delavci v premogovniku v Hrastrniku s pasivno resistenco. Kmalu so se jim pridružili oni v Trbovljah in Zagorju. Zakaj se je začela ta pasivna resistenca, nihče ne ve. Kar naenkrat so krožili okoli letaki, ki pravijo, da imajo premogarji v rokah celo državo, vsled tega morajo oni gledati, da dobijo take ugodnosti, ki jim gredo. V tem letaku se imenujejo „socialni komunisti“. Odrejena preiskava je poizkušala dognati vzroke stavke in delavci so povedali, da stavkajo zato, ker je moka dražja. Vojna zveza, ki je sama socialistična organizacija, je z novim letom zvišala cene moki. Res pa je na drugi strani, da cene za delavce same niso prav nič zrasle. Država namreč doplačuje razliko med ceno 4 K za kilogram bele moke in dnevno ceno sama. Za nadaljnjih 10 kg mesečno pa plača razliko premogovnik, oziroma tisti, ki premog kupujejo. Delavci imajo torej po starih cenah mesečno 16 kg moke, t. j. za 150 odstotkov več kakor premogarji v Avstriji. Ravnotako plačuje premogovnik razliko v cenah glede drugih važnih živil. Ko so delavci videli, da s tem razlogom ne morejo opravičevati pasivno resistenco, začeli so se loviti s splošnimi izgovori: da se verižništvo premalo preganja, da je obleka predraga itd. Mnogo tega, kar delavci pravijo, je res, ampak na tem trpijo vsi državljani, zlasti tudi kmet, pa ne samo državljani Jugoslavije, ampak veliko bolj še državljani Avstrije, Nemčije in Italije. Kljub temu so v Nemčiji sklenili delavci sami, da bodo eno uro dalj delali, pri nas pa je ponedeljek — premnogo „plavih“. Vidi se, da je stavka politična, t. j. delavci hočejo spraviti vlado v položaj, da se jim poda. Vlada nasproti temu stoji na stališču, da mra vsak človek delati in tudi nekaj žrtvovati. Vedno je pripravljena z redno izvoljenim delavskim zastopstvom razpravljati, kaj bi se ukrenilo delavstvu v prid, ampak delavstvo mora najprej nastopiti delo.

n. Natiskovanje novih kronskih vrednotnic. V Belgradu so začeli natiskavati na državne dinarje kronsko vrednost in kakor hitro bodo novi kronski bankovci doiskani, se začne z zamenjavo avstrijskih v jugoslovanske krone. Tako zgine kmalu tudi zadnji avstrijski ostanek iz naše države — avstrijska krona. Ko bi le hotel že enkrat zginiti tudi avstrijski duh, ki ga je še toliko pri nas!

n. Pred tiskarsko stavko na Hrvatskem. Tiskarniško osebje na Hrvatskem je zahtevalo novo povišanje mezde. Začela so se pogajanja z lastniki tiskarn, ki so pa ostala brezuspešna. Zato je pričakovati, da izbruhne z današnjim dnevom splošna stavka tiskarniških delavcev na celem Hrvatskem.

n. Grozna železniška nesreča v Šiški. Na državnem kolodvoru v Sp. Šiški se je zgodila grozna nesreča. Železniškega sprevodnika Franca Noba, očeta dveh otrok, solidnega, poštenega železničarja, je povozil vlak in ga vsega razmesaril. Kako je revež prišel pod vlak, se ni moglo dognati.

n. Podraženje zdravil. „Naprej“ poroča, da je zasluga prejšnjega predsednika deželne vlade dr. Brejca, ako so sedaj zdravila štirikrat dražja, kot so bila prej.

n. Nerednosti v Kozjem. V kazensko preiskavo je prišel klerikalni notar Barle v Kozjem, ker je baje izdal napačno izjavo glede nekega eraričnega konja.

n. Na Brezovici pri Ljubljani je deželna vlada razpustila občinski odbor zaradi velikih nerednosti pri računih in aprovizaciji. Za gerenta je imenovan kmet Pikec.

n. Proti onim, ki nočejo delati. V Zagorje, Trbovlje in Hrastnik je odšlo vojaštvo in vsak delavec, ki ne bo hotel delati, bo takoj odpuščen iz službe in izgnan iz kraja. To je sicer ostra odredba, ampak z ljudmi, ki nagajajo brez potrebe, se ne more drugače postopati, ker država se ne more dati terorizirati od par ljudi in to, kar delajo premogovski komunisti, je čisto navaden terorizem.

n. Mesarski shod v Ljubljani. Včeraj dopoldne se je vršil v Mestnem domu shod mesarjev, katerega so se udeležili mesarji iz vse Slovenije. Govorili so Marčan in Jesih iz Ljubljane, Robevšek iz Celja, Kirbiš iz Maribora, Goropevšek iz Brezic itd. Vsi govorniki so poudarjali težavno stališče, ki ga ima danes mesarski stan, ter so zahtevali od vlade, da tem razmeram odpomore. Končno je bila sprejeta resolucija, ki zahteva odpravo maksimalnih cen za meso, odpravo vnovčevalnice za živino, odstranitev prekupcev in veletrgovcev z živino, ki iztihotaplajo živino preko meje. Za slučaj, da ostanejo cene za meso, zahtevajo mesarji, da se potem istotako določijo cene za živino, da se odpravi carina na vse živiljske potrebščine in da se potom kompenzacija dobavi v državo dovolj oblačilnih predmetov in nujno potrebnih industrijskih izdelkov. Končno zagotavljajo vlado, da se bodo rade volje pokorili vsem odredbam vlade, ki bodo za njihov stan pravične. Zborovalci, do 400 po številu, so soglasno sprejeli predlagane resolucije, ki se bodo izročile vladi.

n. Pontonski most čez Savo pri Mitrovici so postavili. To je sedaj drugi most čez Savo, ki spaja poprejšnjo Srbijo z novooslobojenimi kraji tostran Save. Most se lahko odpre za parnike in splave.

n. Blago iz Amerike. V Belgrad je prispela velika množina blaga, ki ga je svoječasno naročil v Ameriki dr. Korošec. To blago je pa po pretežni večini neporabno, ker so izključno luksuzni predmeti in ženski čevlji najmanjših števil in je blago tudi iz najslabšega materiala. Ta kupčija dr. Korošcu res ne dela časti, kakor se vidi.

n. Živila iz Amerike ne bodo več prihajala v Jugoslavijo, ker je pri nas — pravijo Amerikanci — živil dosti za lastno potrebo in jih imamo še celo za izvoz. Mi spadamo med one redke države v Evropi, ki ne samo, da se same lahko prehranijo, temveč s svojimi živila še drugim lahko pomagajo. Ni ne, tako slabo v naši Jugoslaviji, kakor vedno tarnajo oni, ki se jim toži po avstrijskih časih, ko se je nekaterim izvoljencem res dobro godilo, ampak ljudstvo je stradalo.

Razširjajte Domovino!

Našim prijateljem!

Slovenci potrebujemo list, ki bi bil veliko cenejši kakor dnevnik, ki bi pa moral s svojim točnim poročanjem popolnoma nadomeščati dnevnik. Tem zahtevam in potrebam bo v bodoče ustrezala „DOMOVINA“.

Od novega leta naprej izhaja „DOMOVINA“ trikrat na teden.

Uprava „DOMOVINE“ je preskrbela, da bo prinašal list poleg pregledov vseh dogodkov tudi izvirne domače, zagrebške, beograjske in druge najnovejše brzojavne in telefonske vesti.

V ostalem ostane smer lista dosedanja.

„DOMOVINA“ bo izhajala ob ponedeljkih, sredi in petkih. Trikrat pošiljana stane mesečno samo 3 K.

Petkova številka bo izhajala tudi za naprej kot samostojen tednik in bo veljala kakor dosedaj samo 12 K na leto, bo torej najcenejši slovenski tednik.

Posamezne številke à 40 vinarjev.

Vabimo dosedanje naročnike in bralce, da nam ostanejo zvesti in obnove naročnino. Obračamo pa se tudi na druge rojake, ki dosedaj „DOMOVINE“ niso prejeli ter jih prosimo, da vstopijo v krog naših prijateljev in postanejo naročniki „DOMOVINE“.

Mesečno, četr-, pol- ali celoletno naročnino je pošiljati na naslov: Upravništvo „DOMOVINE“, Ljubljana, Sodna ulica 6.

Uprava „Domovine“.

Razno.

r. Grof Berchtold in avstrijske krone. Včasih smo imeli v Avstro-Ogrski zunanjega ministra, ki se je pisal grof Berchtold in ki je poslal Srbiji oni nesramni ultimatum 1914. l., ki je povzročil svetovno vojno. Ta grof ima v Solnogradu vilo, ki je gotovo prav lepa in dragocena, pa jo sedaj prodaja. Ampak ta nekdanji veliki Avstrijec ne mara avstrijskih kron, katerih vrednost je on uničil, in zahteva za svojo vilo 150.000 švicarskih frankov. Lepo to ni od njega, pa kaj hočemo, kdaj so pa grofi še ravrali lepo, posebno taki-le avstrijski grofi, ki so bili celo ministri včasih!

r. O Stritarjevem sinu. Poroča se, da je bil sin pesnika Josipa Stritarja imenovan od av-

strijske vlade za izrednega profesorja Nemije na dunajski poljedelski visoki šoli. Splošno znano je, da so otroci pesnika Stritarja vsi zagrizeni Nemci. Res, nad vse žalostno je, da so se na Dunaju ponemčili celo otroci zramenitega slovenskega pesnika, ki je pač izročil vzgojo otrok svoji ženi, Nemki in ni zastavil svojega vpliva na to, da bi bili otroci slovensko vzgojeni.

r. Češka opera v Brnu. V Brnu nameravajo zgraditi novo češko operno gledališče, ki bo imelo prostora za 2.200 oseb. V ljubljansko operno gledališče gre menda nekaj čez 600 ljudi.

r. Carigrad je imel več imen kot katerikoli drugo glavno mesto na svetu. Najprej mu je bilo ime Lygos. Leta 653 pred Kristom so ga imenovali Byzantium. Ko ga je osvojil Septimus Severus, se mu je dalo ime Roma Nova. Ko ga je Konstantin naredil za glavno mesto svoji državi, mu je dal ime po sebi, Constantinople. Toda odkar so Turki postali njega lastniki, so ga imenovali Stamboul.

Za smeh in kratek čas.

Oprezen. Doktor: Povejte vaši ženi, naj je gluhost ne skrbi preveč. Ni nobene nevarnosti ter pomenja le, da se je začela starati.“ G. Ponižen: Prosim, gospod doktor, ali bi ne bili tako prijazni in bi ji to sami povedali?“

Lažnivci. Neki evangelist je v cerkvi med pridigo naznanil, da bo prihodnjo nedeljo pridigal o lažnivcih in je rekel vernikom, da naj do prihodnje nedelje skrbno prečitajo sedemnajsto poglavje evangelista Marka. Prihodnjo nedeljo je rekel v začetku pridige: „Zdaj bom pridigal o lažnivcih, toda predno nadaljujem, prosim dvignite vsi tisti roke, ki ste čitali sedemnajsto poglavje evangelista Marka, kot sem vam svetoval zadnjo nedeljo“. Skoro vsi verniki so dvignili roke kvišku. „Tedaj“, je rekel evangelist, „ste ravno vi oni, o katerih bom govoril, ker v evangeliju Marka ni sedemnajstega poglavja“.

Ni bilo dovolj. Nekega dečka je poklical župnik v župnišče in ga vprašal, koliko je božjih zapovedi. Deček je nekoliko pomislil in dejal končno, da jih je sto. Župnik ga je zato temeljito natepel. Ko je deček korakal žalostno domov, je srečal svojega prijatelja in ga takoj vprašal: „Če bi te župnik vprašal, koliko je božjih zapovedi, kaj bi mu odgovoril?“ „Kaj? Deset jih je.“ „Deset?“ je rekel tepeni deček zaničljivo. „Jaz sem mu rekel, da jih je sto, pa me je še pretepel, da sem komaj vstal.“

Tiskovna zadruga v Ljubljani

prilagočena sledeče knjige in časopise:

- Dostojevskij: Besi. Roman v dveh knjigah. Broš. 30 K, vez. 40 K, poština 1-40 K.
- Goncourt Dekle Eliza. Roman. Broš. 8-50 K, vez. 11 K, pošt. 70 v.
- Jos. Jurčič, Zbrani spisi. I. zv. Uredil dr. Prijatelj. Broš. 15 K, poština 1-20 K.
- Stritarjeva Antologija. Uredil dr. Prijatelj. Broš. 16 K, vez. 20 K, pošt. 1-20 K.
- Cvetko Golar: Rožni grm. Broš. 6 K, vez. 9 K, pošt. 70 v.
- Fran Milčinski: Tolovaj Mataj. Pravljičev. Vez. 10 K, pošt. 1 K.
- A. Sič: O slov. narodnih nošah. K 3-50, pošt. 50 v.
- A. Melik: Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. I. del K 12, pošt. 80 v.
- Dr. Al. Zalokar: O ljudskem zdravju. Broš. 4 K, p. 70 v.
- Dr. B. Derč: Bojencek, njega ne-ovanje in prehrana. Broš. 4 K, pošt. 70 v.
- Dr. J. Demšar: Spolne bolezni. Broš. 6 K, pošt. 70 v.
- Ljubljanski Zvon. Izhaja vsak mesec in prinaša povesti, pesmi in razne članke. Celoletna naročnina znaša 70 K.

Knjige in Ljub. Zvon se naročajo pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Primešaj „MASTIN“ krmi.

Če živina krmo lažje in do zadnjega prebavi in popolnoma izkoristi, da se na koncu nič ne izgubi, če se dvigne slast do krotja, potem se pospešuje redilnost, vsled tega teža živina, mast, meso, jajca, mleko. To se doseže, ako primešamo krmi enkrat na teden pest praška Mastin. Ob pomanjkanju krme, ko se uporabljajo nadomestna sredstva za krmlila, pa se primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko ga enkrat poizkusijo, ga ponovno rabijo. 5 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mesecev za enega prašiča ali vola. Glasom oblastvenega dovoljenja sme Mastin prodajati vsak trgovec in konzuma društva. Ako se pri vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem naj se naroči po poštni dopisnici v izdelovalnici Mastina, to je

lekarnar Trnkóczy v Ljubljani

5 zavojev (paketov) Mastina za 20-50 K poštine prosto na dom. Od tam se pošlje Mastin s prosto pošto na vse kraje sveta.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica števil. 2.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in Mariboru.

Delniška glavnicca z rezervni zakladi okrog **28,000.000 kron.**

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Delniška glavnicca **K 30,000.000**

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog **K 10,000.000**

Centrala: Trst.

Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Metkovič, Opatija, Split, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. — Vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in ino-emka mesta.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje nakulantneje.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Daje predjume: na vrednostne papirje in na blago, ležerje v javnih skladiščih. Daje trgovaške kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Brzojavni naslov: Jadranska.

Telefon št. 257.